

Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen met kapel met voorbouw en klooster met inbegrip van de kloostermuur en de tuin van de zusters Franciscanessen-Missionarissen van Maria in Antwerpen, Lange Kongostraat 21

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006 en 28 juni 2007,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de historische, artistieke en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

kapel met voorbouw en klooster met inbegrip van de kloostermuur en de tuin van de zusters franciscanessen-missionarissen van Maria, gelegen te Antwerpen, Lange Kongostraat 21 :

bekend ten kadaster:

Antwerpen, 5e afdeling, sectie E, perceelnummers 409B20, 409E20 (DEEL).

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De *historische*, meer bepaald de *cultuurhistorische* waarde wordt omschreven als volgt:

De kloostersite refereert aan de geschiedenis van de zusters franciscanessen, die naast missionering ook catechese en onderwijs gaven in verpauperde stadswijken.

De *historische*, meer bepaald de *stedenbouwkundige* waarde wordt omschreven als volgt:

De oprichting van het franciscanessenklooster in de Stuivenbergwijk houdt nauw verband met het ontstaan en de evolutie van de 19de-eeuwse gordel rond Antwerpen. Het Kongoblok met zijn voormalige kloostersite is één van de historisch ontwikkelde binnengebieden in Antwerpen-Noord.

De *historische*, meer bepaald de *architectuurhistorische* waarde wordt omschreven als volgt:

De bouw van de kloostersite kadert in het katholiek réveil van de jaren 1884-1914. De laatneogotische kapel werd opgetrokken in 1910-1914 naar ontwerp van architect Jules Bilmeyer, adept van de academische neogotiek. Het concept is oorspronkelijk door de ongebruikelijke opbouw met volwaardig souterrain, de integratie van de kapel in de voorbouw van het klooster en de grote, verticaal uitgewerkte binnenruimte. De toepassing van moderne materialen en constructietechnieken is vernieuwend. De sobere afwerking past in de traditie van de orde en vertolkt de richtlijnen van het Archeologisch Congres van Mechelen van 1897.

De in één adem met de kapel ontworpen voorbouw, de reeds bestaande doch geïntegreerde kloostervleugel, de kloostermuren en -tuin maken onlosmakelijk deel uit van het bouwkundig ensemble.

De *artistieke* waarde wordt omschreven als volgt:

De bijzonder rijzige wandopbouw, de afwerking in imitatie natuursteen, de glas-in-loodpartijen op alle niveaus en de bekroning d.m.v. 35 vrijwel intact bewaarde gebrandschilderde ramen door het atelier Stalins & Janssens, resulteren m.b.t. het kapelinterieur in een totaal kunstwerk dat het architecturale concept op subtiele doch correcte wijze vervolledigt. Het "Orphéal", een register dat harpachtige klanken voortbrengt in het romantische orgel door Georges Cloetens, 1913, is een unicum in de orgelbouw.

De *socio-culturele* waarde wordt omschreven als volgt:

Het behoud van kapel en klooster komt heel het bouwblok ten goede en kan mits een verantwoorde herbestemming heel de wijk positief beïnvloeden. Het concept van de gebouwen leent zich voor uiteenlopende invullingen met verschillende gebruikers. In deze wijk waar groen bijzonder schaars is vertegenwoordigt de kloostertuin een meerwaarde voor de buurtbewoners en voor de huidige en de toekomstige gebruikers van de site.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel,

07 SEP. 2007

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN